

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab

The Royal Norwegian Society of Sciences and Letters

Strategi 2020–2023

&

Handlingsplan 2020

Strategi 2020–2023

Det Kongelige Norske Videnskabs Selskab (DKNVS) har som Norges eldste vitenskapelige institusjon *fremmet og formidlet vitenskapen* siden oppstarten i 1760. DKNVS skal gjennom sin aktivitet bidra til vitenskapelig basert samfunnsutvikling, og arbeide for gode vilkår for forskning og forskningsformidling.

Med sine nær 700 nasjonale og internasjonale medlemmer – fremragende forskere innen realfag, teknologi, humaniora og samfunnsfag – skal DKNVS også i fremtiden ha som hovedmål å fremme og formidle vitenskapen.

1. Fremme vitenskapen

Gjennom tildelinger av priser, stipender og forskningsmidler skal DKNVS fremheve, stimulere og påskjønne vitenskap av høy internasjonal standard. Dette gjøres gjennom å

- A. dele ut økonomisk støtte til forskere, bl.a. DKNVS vitenskapelige pris til yngre forskere, finansiert av I.K. Lykkes fond,
- B. utvikle DKNVS' lokaler i Trondheim til et vitenskapens hus og arena for forskning,
- C. rette oppmerksomheten mot bærekraft ved å i samarbeid med NTNU dele ut *Gunnerusprisen for bærekraft*,
- D. rette oppmerksomheten mot vitenskap av høy standard ved å dele ut *Gunnerusmedaljen* – DKNVS' høyeste vitenskapelige utmerkelse.

2. Formidle vitenskapen

Gjennom videreutvikling av våre formidlingsarenaer skal DKNVS nå et større publikum, og samtidig bidra til kompetanseutvikling innen kunnskapsformidling. Dette gjøres gjennom å

- A. drive *Kunnskapsbyen* som arena for allmennrettet formidling,
- B. arrangere de månedlige akademimøtene for medlemmer og publikum,
- C. arrangere de årlige *Gunnerusforelesningene*, spesielt beregnet på et bredere publikum,
- D. utgi forskning i DKNVS' skriftserie *Skrifter*,
- E. dele ut Minnemedaljen i gull for ekstraordinær innsats knyttet til forskningsformidling.

3. For å nå hovedmålene skal DKNVS

- A. videreutvikle samarbeidsrelasjoner med lokale, nasjonale og internasjonale aktører innen utdanning, forskning og formidling, inkl. skoleverket,
- B. utvikle organisasjonen og benytte ressursene i DKNVS Akademi og Stiftelse for å oppnå strategiske mål.

Handlingsplan 2020

1. Fremme vitenskapen

Måloppnåelsen innenfor de fire punktene (A–D) i strategiplanen gjøres ved følgende handlingsplan:

A. Dele ut økonomisk støtte til forskere, bl.a. DKNVS vitenskapelige pris til yngre forskere, finansiert av I.K. Lykkes fond

- DKNVS skal dele ut støtte iht. statuttene for de legatene som DKNVS forvalter. Støtten rettes spesielt mot yngre forskere med begrensede midler og eldre forskere som ikke lenger har tilgang til forskningsmidler.
- For å nå bredt ut og fremme vitenskapen er den overordnede målsettingen at støtten leder til resultater gjennom publisering av forskningsresultater og/eller popularisering av forskning.
- For å profilere DKNVS' økonomiske støtte i academia og offentligheten gjennomføres en årlig markering ved et seminar som presenterer eksempler på aktiviteter i regi av DKNVS-stipender.

B. Utvikle DKNVS' lokaler i Trondheim til et vitenskapens hus og arena for forskning

- Fylkesmannsboligen utvikles til en attraktiv arena for tverrfaglig nasjonal og internasjonal forskningsaktivitet. Blant insentiver for å oppnå dette er:
 - Tilrettelegge for møter og seminarer for forskningsmiljøer innenfor NTNU
 - Gjennom utlysning av tverrfaglig støtteordning rettet mot DKNVS Akademi, etablere Fylkesmannsboligen som en arena der akademiets medlemmer kan utvikle forskningssamarbeid og forskningsprosjekterInvitere til samarbeid med andre akademier

C. Rette oppmerksomheten mot bærekraft ved å i samarbeid med NTNU dele ut den internasjonale *Gunnerusprisen for bærekraft* – første gang utdelt i 2012

- I samarbeid med NTNU deles prisen ut i Trondheim hvert annet år – neste utdeling blir i 2021
- Presentere prisens bakgrunn og mål, samt prismottakeres arbeid, i egnede fora
- Sikre økonomien for langsiktig eksistens av prisen

D. Rette oppmerksomheten mot vitenskap av høy standard ved å dele ut *Gunnerusmedaljen* – DKNVS' høyeste vitenskapelige utmerkelse

- *Gunnerusmedaljen* er DKNVS' høyeste utmerkelse for vitenskapelig innsats og institusjonsbygging, samt virke for DKNVS. Den ble første gang utdelt i 1927, og nærmer seg dermed en hundreårig tradisjon.
- DKNVS ønsker å videreføre tradisjonen med å dele ut *Gunnerusmedaljen* til verdige mottakere.

2. Formidle vitenskapen

Gjennom videreutvikling av formidlingsarenaer skal DKNVS nå et større publikum lokalt, nasjonalt og internasjonalt, og samtidig bidra til lokal kompetanseutvikling innen kunnskapsformidling.

Måloppnåelsen innenfor de fem punktene (A–E) i strategiplanen gjøres ved følgende handlingsplan:

A. Drive *Kunnskapsbyen* som arena for allmennrettet formidling

- *Kunnskapsbyen* ble startet av DKNVS i 1997 og har siden pågått som et årlig tilbud til publikum om forelesninger og ekskursionsjoner innen naturvitenskap og humaniora. Målet er å drive Kunnskapsbyen videre og etablere programmet som landsdelens fremste populærvitenskapelige aktør. DKNVS ønsker å utvide målgruppen til å inkludere skoleelever og studenter.
- *Kunnskapsbyens* signatur er den direkte kontakten mellom forsker og publikum, i auditoriet eller ved ekskursionsjoner ute. I den videre utviklingen av programmet vil også digitale løsninger og hjelpemidler prøves ut. Samarbeid med ressursene som ligger i DKNVS Akademi og Akademiet for yngre forskere vil videreutvikles.
- I samarbeid med ulike faginstitusjoner og næringslivet etableres *Kunnskapsbyen* som et permanent og forutsigbart publikumstilbud fra DKNVS.

B. Arrangere de månedlige akademimøtene for medlemmene og publikum

- DKNVS Akademiets møter er en sentral og mangeårig aktivitet som rapporterer resultater fra forskningsfronten, og gir muligheten for tett dialog og refleksjon mellom foreleser og publikum.
- Nye medlemmer i Akademiet presenterer sin forskning.
- Møtene i DKNVS Akademi opprettholder, som en av få arenaer, en tverrfaglig møteplass mellom naturvitenskap og humaniora.

C. Arrangere de årlige *Gunnerusforelesningene*, spesielt rettet mot publikum

- *Gunnerusforelesningene* har aktuelle samfunns spørsmål som tema, og gjennomføres vanligvis en kveld i mars hvert år. Forelesningene ønsker å tiltrekke seg et bredt publikum, også studenter og elever i videregående skole.
- Forelesningene annonseres bredt, også på NTNUs intranett *Innsida*, slik at forelesningene når ut til ansatte og studenter ved NTNU.
- Det innledes et samarbeid med Trøndelag fylkeskommune som har ansvaret for videregående utdanning, slik at informasjon om arrangementet når ut til lærere og elever der. Et pilotprosjekt mellom DKNVS og Charlottenlund vgs ble gjennomført våren 2019, og vil bygges ut fra 2020.
- Forelesningene legges ut på DKNVS' hjemmeside.

D. Utgi forskning i DKNVS' skriftserie *Skrifter*

- *Skrifter* – første gang utgitt i 1761 – digitaliseres fortløpende og gjøres lett og gratis tilgjengelig via DKNVS' hjemmeside.
- DKNVS Akademiets medlemmer oppfordres til å publisere i *Skrifter*, samt benyttes som ressurs til fagfellevurdering.
- *Skrifter* underlegges en langsiktig, strategisk plan knyttet til produksjoner innen forskning og formidling.

E. Dele ut Minnemedaljen i gull

- Betydningen av formidling har særlig de siste tiårene vært på dagsorden, og i forlengelsen av sin formålsparagraf fra 1760 etablerte DKNVS i 1960 Minnemedaljen for å hedre ekstraordinær innsats knyttet til forskningsformidling.
- Utdelingen i mars videreføres, så fremt det finnes verdige kandidater.
- Oppmerksomheten rundt Minnemedaljen og dens bakgrunn fremheves.

3. For å nå hovedmålene skal DKNVS

A. Utvikle samarbeidsrelasjoner

- DKNVS skal etablere årlige dialogmøter med Kunnskapsdepartementet i forbindelse med innsendingen av den årlige statsstøttesøknaden.
- DKNVS skal fremme forsknings- og formidlingsmål gjennom samarbeid innen og på tvers av disipliner. DKNVS søker et godt samarbeid med kommune, fylkeskommune og stat, samt forsknings-, undervisnings- og formidlingsmiljøer i Midt-Norge. Nærheten både historisk, faglig og geografisk til NTNU gjør det viktig å opprettholde sterke samarbeidsrelasjoner med NTNU.
- DKNVS skal etablere seg som en naturlig høringsinstans for både regionale og nasjonale forsknings- og forvaltningsmiljøer innenfor de områdene som berører DKNVS' virkefelt.
- DKNVS skal arbeide aktivt for å sikre økt involvering av det lokale næringslivet:
 - DKNVS vil gjennomføre møter med virksomheter som inviteres inn i finansielt samarbeid der dette er naturlig mht. til prosjektprofil respektive bedriftens profil. DKNVS skal i denne sammenheng gjenopprette/aktivisere sitt finansutvalg for gjennomgang av aktuelle prosjekter og mulige samarbeidspartnere.
 - Aktører i næringslivet som det er naturlig å samarbeide med, inviteres til DKNVS' arrangementer.
- Vitenskapsakademier er viktige kunnskapsbaserte og uavhengige institusjoner. DKNVS skal arbeide aktivt for å etablere et tettere samarbeid med andre vitenskapsakademier i Norge:
 - Gjennomføre felles arrangementer, som møter, seminarer og konferanser
 - Vurdere felles gjennomføring av forskning- og formidlingsprosjekter, og felles søknader om økonomisk støtte i den sammenheng
- DKNVS skal søke samarbeid internasjonalt. Dette skjer i dag fremst gjennom ALLEA.

B. Utnytte DKNVS' ressurser

- DKNVS skal arbeide målrettet for å utnytte kompetansen til Akademiets medlemmer for å fremme og formidle vitenskapen.
- DKNVS skal fortsatt tilby medlemskap til nasjonalt fremragende forskere og fremragende internasjonale forskere med tilknytning til Midt-Norge.
- DKNVS skal forenkle statuttene innenfor eksisterende lover og regler.
- DKNVS skal være en fremadrettet og trygg arbeidsplass for ansatte, med muligheten for løpende kompetanseheving innenfor virksomhetens aktiviteter.